

זכור

את אשר
עשה לך

חייבים לזכור או
שאולי עדיף לשכוח?
רבות הן התוהות
מהו הצורך בלימוד
ההיסטוריה הקשה
שבתולדות עמנו והרי
קשה כל כך לשמוע
ועוד יותר קשה להבין
* ההיסטוריונית
הרבנית אסתר
פרבשטיין, והרב דוד
סקולסקי, 'מנהל גנזך
קידוש ה', עונים על
השאלה

על מדף המזנון, תחת הוויטרנה, תמונה דוממת בשחור לבן. שלוש ילדות חניניות בשמלות מלח חגיגיות, ראשיות עטורי סרטים, מיסירות מבט למצלמה. לימנית מבע קונדסי, גומת חן משווה לה מתיקות. לגבוהה ארשת בוגרת, הבכורה, מן הסתם. הקטנה ביותר אוזחת בדובון מהוה. היא דומה כשתי טיפת מים ליהודית, בתי הקטנה.

זו רייז'ה, הייתה סבתא מורה באצבע מגוידת, זו טייבי, וזו אני. רייז'ה נרצחה באשוויץ, גם טייבי הופנתה לצד שמאל, ועכשיו גם סבתא איננה.

חיכה החם, המבטא ההונגרי המתנגן שלא סר ממנה גם אחרי יובל ארצישראלי ורכישת עברית משובחת, השטרודל שכה הפליאה לאפות - יריעת בצק דקיקה ממולאת בכל טוב, המספר החקוק על זרועה... לא שוכחת אותך, סבתא, איך אפשר לשכוח?

ורייז'ה? וטייבי? מי יזכור אותן? מי יידע שרייז'ה, למרות גילה הצעיר, כה הפליאה לתפור ולרקום? היא זו שתפרה במו ידיה את שלוש שמלות המלח הקטנות. מי יספר את סיפוריה של טייבי, ילדה יהודייה קטנה ששיחקה בדובי מרוט, סיפור אשר תם לו לגווה יחד איתה?

ביקשתי רשות ליטול עמי את התמונה, מזכרת מבית סבתא. רוצה לזכור אותה. רוצה לזכור אותן.

"כבד עלי הזיכרון הזה", לוחשת אתי אחותי ומשפילה עיניה. "אני מעדיפה לזכור את סבתא אלגנטית, זוהרת, למשל בבר מצווה שערקתי לפני שנתיים. גם כאן היא נראית טוב", מצטרד קולה, "אבל..." היא מעיפה מבט לעבר הדמויות הנוספות המונצחות בתמונה, ומבלי שתמשיך לבאר אני מבינה אותה. כמה כבדים הזיכרונות, כמה מעיקים. "אל תסתכלי עלי ככה", היא

מצטרדת. "לא היה ספר שואה אחד שהנחתי מתחת ידי. הייתי בולעת אותם, מתנפלת, כל פיסה. אבל הסיוטים. המחשבות שלא הצלחתי לברוח מהן: ומה היה אם אני הייתי שם, נשרכת עם ילדותי הקטנות? ודאי היו מפנים אותי לשמאל. מאז שהילדים נולדו אני כבר לא מסוגלת". קולה נסדק, מתחנן, מפציר בי להבין. כמה כבד, כבד המשא. כבד עול הזיכרון.

יש שאינם יכולים לשכוח, יש שאינם יכולים לזכור

"אני רוצה לשאול שאלה כפרנית במקצת: מכל הטרגדיות שעברו עלינו כעם, למה דווקא השואה זוכה לעיסוק כה נרחב סביבה? הרבה אומץ נדרש לחני ראקאו, אם צעירה לשני פעוטות, כדי לשחרר את התהייה המנקרת בה זה תקופה ארוכה.

"לפני כשנתיים גרנו בפולין", היא מוסיפה לספר בגילוי לב, "בשל עבודתו של בעלי כמשגיח כשרות. יצא לנו לפגוש שם לא מעט בני נוער שהגיעו במשלחות לסיוור לימודי במחנות ההשמדה. לרוב פגשנו אותם לאחר שביקרו באשוויץ. ראינו רבים מהם מפורקים רגשית, משתוללים, מתנהגים באופן נטול רסן. הרושם שהתעורר היה שהם באו לטיול אקסטרים בחו"ל, לימים של חוויה וכיף נטולי מסגרת. זה היה מהמם ומתמיה: לפני רגע נחשפתם לאחת הזוועות הגדולות בהיסטוריה. איפה כובד הראש המתבקש? הרכנת הראש והכבוד המינימלי שיכבדו את זכר הנספים? דווקא החשיפה לטרגדיות, לחורבן הבלתי ניתן להכלה, כך הסבירו לנו, גורמת להם להתפרע. המפגש החזיתי עם מסה של חומר מזוועה אודות ההשמדה ההמונית והברוטאלית מערער אותם לחלוטין. ההשתוללות היא צורת הניקוז שלהם.

המפגש עם אותם בני נוער העלה אצלי לא מעט תהיות, למשל: למה דווקא השואה 'זוכה' לאזכור מאסיבי? מה עם אירועים היסטוריים טראגיים נוספים, למשל פרעות תרפ"ט או הטבח

בהר נוף, שהתרחש רק לפני תקופה קצרה? אם נרצה להרחיק נדוד לאירועים עתיקים יותר נמצא כאלו לאלפים. חורבן ביתר, למשל. שבו נהרגו בביתר 64 מיליון יהודים! אבל יותר מכל מציקה לי השאלה עד כמה בני הנוער הצעירים, ואפילו הדור שלנו בכלל, בשלים לשמוע על ההיסטוריה הזו. אני יודעת שזו שאלה נפוצה, אבל היא מנקרת בי ללא הפוגה. אולי אנחנו חלשים מכדי להכיל, ודי לנו בהווה הישראלי מתוח העצבים על מצבו הביטחוני הרעוע?"

מרים אילסון, מחנכת בתיכון ומורה להיסטוריה, העוסקת למעלה מעשור בהגשת תלמידות לבגרות

ומה היה אם אני הייתי שם, נשרכת עם ילדותי הקטנות? ודאי היו מפנים אותי לשמאל. מאז שהילדים נולדו אני כבר לא מסוגלת". קולה נסדק, מתחנן, מפציר בי להבין. כמה כבד, כבד המשא. כבד עול הזיכרון

בהיסטוריה, כמעט מרעימה בקולה כשהיא שומעת את שאלתה של חני. "פינוקי", קובעת מרים בטון נחרץ. "פינוק, זה מה שזה. חוסר הסיבולת לשמוע מה שסבינו חוו על בשרם. לשמוע, לא לראות, לא להיות בתוך. להימנע מלספר את ההיסטוריה הזו, זו כמעט הכחשת שואה", היא אומרת בקול נסער. "אנו עם שרידי חרב. בכל דור. ולדעתי התכחשות והתעלמות הן מיני הכחשת שואה.

"אצלנו מתרגזים כשעיתוני חדשות בחו"ל, מכנים מחבלים כלוחמי חופש וקוראים לפיגועים בשמות מכובסים, כאילו מדובר בפשע אזרחי או פלילי ולא על

קלילה, אצילית

קולקציית אביב - קיץ 2018

Fashion Boutique

בן נריה 5, קומה 5, מתחם אסם.

שעות פתיחה: א'-ד' 21:00-22:30, או בתיאום: 050-4164803

לקבלת קטלוג במייל: gitti.style@gmail.com

פריטים בודדים מדגם // עיצוב אירופאי מוקפד // סטים נשים-ילדות

התחלה קלה!
8 ימים מחוללי שינוי לנשים הרוצות לרדת במשקל ולסגל הרגלים לאורח חיים בריא וספורטיבי
כ"כ-נ"ז תמוז (3-10.7.18) שוויץ וילאך

תוכנית ייחודית הכוללת תפריט מותאם אישית לתזונה נכונה והדרכה אישית לחיים בריאים וכושר גופני משופר

מזון גורמה בריא ומזין בהכוונת דיאטנית התוכנית ובביצוע השפים המומחים של תור פלוס

פעילות ספורטיבית מגוונת ומסלולי טיולים מודרכים הכוללים הליכה ואטרקציות באלפים השווייצרים

יעוץ אישי בנושאי ספורט ותזונה ליצירת שינוי חיים המותאם לכל משתתפת

הרצאות מרתקות בנושאי התוכנית

מובילות התוכנית:

ד"ר. מיכל ויליאן, מומחית ברפואת המשפחה, רופאת ספורט

אסנת פריד דיאטנית קלינית מוסמכת מתמחה בטיפול בהרזיה

מדריכת ספורט צמודה

הניתוק מהחיים השוטפים בנוף הקסום השווייצרי יצרו סביבה תומכת להתחלה בריאה ובחירות נכונות, שימיכו עם שובך לארץ...

תור פלוס
03-9050505
www.tourplus.co.il

פצעים שלעולם לא יגלידו

משאל קצר בסביבתי מגלה לי כי לדעותיהן הקוטביות של חני ומרים שותפות ידידות נוספות.

"בשביל מה להציף ולספר על מאורעות כה נוראיים? מי אמר שההצפה הזו באמת חיובית?", שואלת אידי לב, בת הדור השלישי. "במשך שנים סבתי, ניצולת מיידנק, כמעט לא שיתפה בחוויותיה מן העבר. היא הקרינה תמיד שמחה ודומה שחתמה את הפרק האפל במקום לא נגיש, סגור ומבוצר. יום אחד הגיעה נקדה נמרצת, חדורת שליחות, שבמסגרת מטלה לימודית נדרשה לראיין ניצולי שואה מן המעגל הקרוב. סבתא דווקא שיתפה פעולה ופתחה את סגור לב. לראשונה מזה שנים העלתה זיכרונות וחוויות עליהם לא שמענו מעולם, אבל עם הזיכרונות נפרצו סכרי הדמעות, והיא פרצה בבכי נורא, שלא נרגעה ממנו במשך שעות ארוכות. ימים לאחר מכן היא נראתה ירודה וסובלת. בת דודתי הנדהמת הייתה אחוזת חרטה. מי צריך את העבודה הזו, את החיטוט המייסר והכואב בפצעי העבר?"

"אני חושבת", היא מוסיפה ולואטת בזהירות, "שחלק מההתמקדות דווקא בטרגדיית השואה, ולא בפרקים היסטוריים אחרים, מושפע קצת מהפסטיבל החילוני שמקדש את השואה וסוגד לה בתור זכות הקיום של העם היהודי על אדמת ישראל. פשוט נסחפנו אחריהם". כמו אתי, המסויטת מקריאת ספרות שואה, גם אידי חוששת לגעת בפצע שותת הדם. בפי שתיהן שאלה זהה: לשם מה? הבה נתעסק בהווה, בבנייה, ב'יש'. העיסוק בשואה מפגיש אותנו עם חומר קשה מדי הן לאלו שחוו אותו על בשרם והן לאלו שרק קוראים על הזוועות. אכן, שאלות כבדות משקל, אולם האם שכחה אינה תוצאה ישירה של שתיקה, של הדממת עדויות הניצולים אשר גם כך הולכים ופוחתים, ועיסוק מינימלי, יבש, באחד הפרקים הכואבים ביותר בתולדותינו? כלום נכון לשלם את המחיר הזה?

לרב **דוד סקולסקי**, מנהל גנזך קידוש ה', אשר נדרש לסוגיה הזו, משנה סדורה בנושא:

"אנחנו עם זוכה, כך בצו 'זכור', בשש זכירות, בלוח השנה ובמצוות רבות הבנויות על זיכרון. הזיכרון שלנו שונה מכל התרבויות - אנו לא מסתפקים באבל ובראש מורכן, גם לא בצום ובדמעות של פורקן, המטרה הינה לצאת מתוך הזיכרון מחוזקים, גבוהים יותר, מתוקנים יותר. כך בדברי הנביאים, ומאז ועד היום - כך גם לגבי השואה.

עובדה זו מוליכה לשאלה - מה לזכור וזו התפישה המרכזית של הרבנית פרבשטיין בפעילותה המחקרית והחינוכית:

בזיכרון השואה יש כמה מרכיבים. הבולטים בהם הם שניים: האחד - זיכרון הזוועה, הסבל, הרצח, הרוע הטוטלי שהביאו עלינו הגרמנים ומשתפי הפעולה.

והשני - זיכרון התגובה היהודית, ההתמודדות, העמידה, האמונה, הערכים שהיו במבחן וההמשכיות.

לצערנו, ברוב מוסדות השואה עוסקים בעיקר במרכיב הראשון, הזוועות. כך גם חווים ב'ד ושם' וכך לצערנו עדיין מלמדים בחלק מהסמינרים ("לא בסמינר שבו אני עובדת", ממחרת מרים אילסון להציהר). מבחינה זו אכן יש צדק בטענות העולות ביחס לזיכרון השואה. אולם אנו, <

יש לזיכרון גם חשיבות נגד הכחשת השואה, לא רק על ידי הפולנים אלא גם על ידי ציבורים מסוימים בתוכנו, המעמעמים את הייחודיות שלה ומטילים ספק בגבורה היהודית

שהוציאו בעניינים תורניים שונים. בפתחי לדבריהם הם מנמקים את חשיבות הזיכרון ורואים בכך מצווה לא רק להם, אלא לרבים.

"כדאי להזכיר גם, כי בקהילות ישראל שונות (כגון בחסידות גור) לא נהגו לומר 'אב הרחמים' לפני תפילת מוסף בשבת, ורק בעקבות השואה התחילו לומר.

"כיום", מחזקת הרבנית פרבשטיין את דברי המורה אילסון, "יש לזיכרון גם חשיבות נגד הכחשת השואה, לא רק על ידי הפולנים אלא גם על ידי ציבורים מסוימים בתוכנו, המעמעמים את הייחודיות שלה ומטילים ספק בגבורה היהודית".

כתב ה'אמרי אמת' מגור במכתב התחזקות בעיצומה של השואה (בשנת תש"ג-1943): 'עת צרה היא ליעקב שלא הייתה כמותה בישראל'.

"גדולי ישראל בדורות האחרונים ראו בכך ערך וצורך כה חשובים, עד שהקדישו לזיכרון השואה קינות מיוחדות. בין הכותבים היו רבי מיכאל דב וייסמנדל, האדמו"ר מבאבוב, הגאון הגדול רבי שמואל הלוי וואזנה, ועוד רבים. ניתן לראות חלק מהן משולבות בקינות לתשעה באב, אך יש גם קבצים מיוחדים של הקינות הללו.

"בנוסף, רבנים ותלמידי חכמים רבים כתבו את זיכרונותיהם על השואה במבואות לספרים

רקע לאומני, כשישראל מצטיירת כמדינת אפרטהייד. אז את כל הכיבוש הזה רוצים לעשות באופן הפוך לזוועות השואה? בסוף עוד הגרמנים יהיו סתם כובשים לא תמיד נחמדים, וקצת אנטישמיים".

עם מי הצדק?

הרבנית **אסתר פרבשטיין**, היסטוריונית, מחברת הספר 'בסתר רעם' העוסק בהלכה, הגות ומנהיגות בימי השואה ויועצת אקדמית ל'גנזך קידוש ה', עונה ללא פקפוק: "כבר הוכיחו רבים כי אין עוד אירוע קשה בקורות עמנו כמו השואה (כולל ביתר וחורבן הבית). כך דרש הרבי מפיאסצנה שהיה עד לדברים בוורשה, וכך

חדש בקמפוס!

עבודה סוציאלית B.S.W מקצוע שהוא שליחות

מדעי המעבדה הרפואית
B.M.L.Sc

ניהול משאבי אנוש / מערכות בריאות
B.A

עבודה סוציאלית
B.S.W

אובסומטריה
B.Op

ביוטכנולוגיה
B.Sc

הפרעות בתקשורת
B.A

מדעי המחשב
B.Sc

הרשמי היום למכינות והתקדמי ללימודי התואר <<

תואר יוקרתי מטעם המכללה האקדמית הדסה

סטראוס
STRAUSS CAMPUS
המכללה האקדמית הדסה & מכון לזכרה

HAC
המכללה האקדמית הדסה ירושלים
Hadassah Academic College Jerusalem

הדרך החדרית לתואר יועצי הלימודים שלנו לשירות:
02-6222202

טבסוד 100% לזכאים | מלגות גבוהות | מכינות לפני תואר

קמפוס גברים שטראוס 24, קמפוס נשים שטראוס 17, ירושלים

משלי י"ח, ט"ו

בוגרת י"ב יקרה!
הנך חוזמת

ליום פתוח

ביום שני | כ"ט אייר | 14.5

בשעה: 16:00 | ברח' בית הדפוס 9, ירושלים

הנחה בדמי רישום למשתתפות ביום הפתוח

בשילוב הרצאה מרתקת ומייצה אור קולי לקראת חג השבועות

- לימודי קודש עם מיטב הרבנים והמרצים
- פיקוח ועדה רוחנית
- תקנון צניעות והתנהגות
- התחשבות בתלמידות נשואות
- מלגות
- 93% השמה בעבודה

מדעי המחשב | הנדסת תוכנה | חשבונאות ומערכות מידע
מנהל עסקים | השלמה להנדסאות במדעי המחשב
השלמה לראויות חשבון

לפרטים נוספים וקביעת ראיון אישי
עם המנהלת גב' נ. וינברג
daat@jct.ac.il | 02-654-7219

קמפוס טל המסלול החדרי
אקדמיה תורנית לטכנולוגיה ומדעים ירושלים
רח' בית הדפוס 9, גבעת שאול, ירושלים
www.jct.ac.il

רק בגלל הרוח

אל המשאית העלו את אחד מבניי. ברור היה לכל
שהמשאית שהועמסה עתה בעשרות נערים מובלת אל
המוות. בני הולך אל השחיטה.

הייתה באפשרותי לפדות אותו בתשלום שוחד, אבל הדבר
אומר שהנאצי ימ"ש יעלה נער אחר במקום בני.

ניגשתי אל הרב אהרונסון, רב המחנה, ושאלתי האם ניתן
להחליף את בני. הוא חשב מעט והשיב בשלילה מוחלטת.
ההלכה אינה מתפשרת וקובעת ששפיכות דמים היא
ייהרג ובל יעבור.

דקות לאחר מכן שאלתי אותו שוב, אולי ימצא היתר,
אך שוב הניד ראשו בשלילה. כך גם בפעם השלישית
ואז אמר: "הדבר היחיד שאתה יכול לעשות זה לצעוק
אל אבינו שבשמיים שגדול אתה מאברהם אבינו, שהוא
נצטווה לעקוד את בנו ולא עקד, ואתה נצטווית לעקוד
את בנך וכן עקדת". ואני עשיתי זאת בבכי עצום וזעקתי
זאת אל השמיים ובני נלקח אל מותו.

הרבנית פרבשטיין: "השוואה העמידה במבחן קשה את
האדם. חשוב לזכור כי הייתה זו לא רק מלחמה פיזית-
גזענית, אלא מאבק רוחני, נגד הערכים שעם ישראל
מייצג. לפיכך, לעדויות על אמונה ועמידה רוחנית אף
במצבים של פיקוח נפש, כמו: שמירת הצלם, בעזרה
לחלש, זכירת השבת והמועדים (בעיקר מתוך אהבה
והתרפקות, ולא מתוך חובה) ועוד ועוד, יש ערך היסטורי
וחינוכי ראשון במעלה, בתנאי שלומדים אותם לא
כסיפורי מעשיות אלא מתוך המקורות העשירים שנאספו
בעשורים האחרונים. גם דמויות מופת שהנהיגו את העם
הן שיעור במנהיגות, ערכים ואמונה, המשפחה היהודית,
משמעות הלימוד והחינוך ועוד".

האצילות מחייבת

"במרומים מחשיבים אותנו כצדיקים, כנראה, כי נבחרנו
לכפר בגופותינו על כלל ישראל. עלינו לעשות תשובה
כעת, מיד במקום, כי הזמן קצר... עלינו לזכור, שבאמת
נהיה מקדשי השם. נלך בראש זקוף, ולא תעלה חלילה
מחשבה פסולה, שהיא בבחינת פיגול, הפוסל את הקורבן.
אנו מקיימים עתה את המצווה הגדולה ביותר: קידוש ה'.
האש שתבער בעצמותינו היא האש אשר תקים מחדש
את העם היהודי.

את דברי הפרידה המרטיטים הללו נשא הגאון רבי אלחנן
וסרמן הי"ד בפני תלמידיו וצאן מרעיתו, טרום צאתם
לפורט התשיעי, שם נעקדו על קידוש ה'.

סימני היכר נוספים שהיו לקידוש השם בשוואה היו הליכה
בשקט פנימי אל המוות, בגאון, בזקיפות קומה, ללא בכי
וללא התרפסות בפני הרוצחים. רבים הלכו אל מותם
עטופים בטליתות, אוחזים ספרי תורה בידיהם. היו יהודים
רבים שהכריזו לפני מותם בבורות הירי שהם מתים בגאון
כיהודים, על אף שלא שמרו תורה ומצוות, וקראו בקול
'שמע ישראל'.

הרב סקולסקי: "זיכרון הקדושים הוא היפוך מגמת הנאצים <

ב'גנזך קידוש השם' בבית יעקב ובהשתלמויות למורים,
שמים את הדגש על הסיפור היהודי.

"בסיפור זה, של גבורה יהודית רוחנית למרות ההסתה,
אנו מגלים סגולות של העצמה, שכל אחד הלומד אותן
כראוי יוצא יהודי זקוף קומה, בבחינת 'יגבה לבו בדרכי
ה', מאמין גדול בעם ישראל ובתורתו, ונוטל עמו כוחות
וערכים לדרכו", היא מציינת.

סבתא דווקא שיתפה פעולה
ופתחה את סגור לבה.
לראשונה מזה שנים העלתה
זיכרונות וחוויות עליהם
לא שמענו מעולם, אבל
עם הזיכרונות נפרצו סכרי
הדמעות, והיא פרצה בבכי
נורא, שלא נרגעה ממנו
במשך שעות ארוכות

שרשרת הדורות

"הייתי תלמידה בב' או בג' סמינר", משתפת שרי וייסמן,
בוגרת סמינר טרייה. "אחת מיחידות החומר בהיסטוריה,
אותה למדנו כהכנה למבחן החוץ, עסקה בחורבן יהדות
אירופה. הלימוד שאב אותי לגמרי לתוך הנושא. סביי
וסבתותיי משני הצדדים הם ניצולי שואה, שב"ה זכו
להקים משפחות מפוארות. השבט המשפחתי סיפק הרבה
שמחות והוי. פתאום בגרתי וקלטתי שכמו שהמשפחה
שלי קיימת וגדלה, היו משפחות רבות שאינן עוד.
השוואה בעצם ניתקה שרשרת מאוד מהותית ויסודית
בעם ישראל. רבבות של משפחות שנכחדו בשואה. יש
חסר מהותי מאוד בקשר בין הדורות. התחלתי לנבור
ולחפש מידע על אבות משפחתי, והגעתי למידע על סבא
שלי, קצת מאוד על אביו, ו-זהו. קטוע. ויש עוד הרבה
מאוד. יודעת שיש לי קרובי משפחה רחוקים רבים מאוד,
ואין לי מושג מי הם ואין להגיע אליהם. יש לנו ייחוס עד
ה'חיי אדם', ואין לי מושג אם גם לגר"א או דרך בן אחר
(הם היו מחותנים), ואין את מי לשאול.

"דור הניצולים היה עסוק בתקומה ובהשרדות. הם ניסו
לשקם את עצמם ולבנות דור חדש ושפוי, הם גוננו לא
מעט והתמודדו עם קשיים הזויים של התבססות בארץ
חדשה ובבניית חיי תורה. תשתיות כמעט ולא היו. השלב
הנוכחי הוא שלב בו מנסים להכיר יותר את הדורות לאחר,
ופתאום נחשף פן נוסף וקשה מאוד בשואה".

"אכן", אומרת הרבנית פרבשטיין, "השוואה יצרה קטיעה,
היעדר של מושגים ושל קשה. ההנצחה היא דרך של חיבור
לדורות קודמים. הזיכרון של התקופה שלפני השואה,
ושל דמויות בעת הניסיונות הקשים, היא דרך לחבר
אותנו בידע וברגש לדורות אלו. זו גם הייתה משאלתם,
כפי שהובעה בדרכים שונות. הלימוד על תקופת השואה
בונה מחויבות להמשכיות מתוך אהבה ומסירות ולימודה
הנכון הוא פתח להעצמה עצמית ולהעצמת תלמידים
ותלמידות".

תיעוד הפרויקט
פרויקט גמר רשום
בפנקס המהנדסים

סטאז' בלימודים
ניסין תעסוקתי כבר
בתקופת הלימודים

93% השמה
שנ"פ עם מעסיקים
בתחום ההייטק

מסגרת ללימודי קודש והשקפה, לרווקות בוגרות י"ב
מפי טובי הרבנים והמחנכות בשילוב המקצועות האקדמיים:
B.Sc. בהנדסת תוכנה | B.Sc. במדעי המחשב
B.A. במנהל עסקים | B.A. בחשבונאות ומערכות מידע

יום פתוח

יום רביעי | ב' סיון | 16.5

בלוסטיג, רח' גבעת גאולה, רמת גן

שאלון ממוחשב
לבדיקת הנשיות
התעסוקתיות שלך

יעוץ אישי
עם יועצי לימודים
ותעסוקה

הכנה למבחנים פסיכומכניים
הנדרשים לקבלה
ללימודים אקדמיים

לפרטים: 072-3945243

רח' האלוף דוד 187, רמת גן
www.jct.ac.il

למחות אותם. לפי הרבי מסלונים
בשיחותיו על השואה מדי שנה,
ובקונטרס 'ההרואה עליך', מי
שלומד על מקדשי ה' (לפי הגדרתו,
מדובר ב'דור של מקדשי השם')
מתחבר למעשה קידוש ה' שלהם.
זו צורה של זיכרון והנצחה לאלו
שאין להם המשך ולציבור שמסר
את נפשו".

זכור

הסופר **משה פראגר**, שהיה ניצול
שואה, תיעד בזמן המלחמה ואף
לאחריה את זוויות הנאצים ואת
הגבורה היהודית לה היה עד. לאחר
עלותו ארצה היה שותף בעריכת
האנציקלופדיה העברית. הוא
התנגד להגדרת המושג שואה
כערך, ורצה לשבץ אותה בתוך
הערך אנטישמיות, משום שלדברי
השואה לא הייתה אירוע מנותק,
כי אם המשך ישיר לאותה שואה
שירדה לעולם מסיני.
פרבשטיין: "זכירת מעשה עמלק
היא תובנה שעם ישראל צריך
לחיות איתה. מדוע בחרו להתמקד

רבים הלכו אל מותם עטופים בטליתות,
אוחזים ספרי תורה בידיהם. היו יהודים רבים
שהכריזו לפני מותם בבורות הירי שהם
מתים בגאון כיהודים, על אף שלא שמרו
תורה ומצוות, וקראו בקול 'שמע ישראל

בעם היהודי? משום שהוא מהווה
את הניגוד הגדול ביותר לנאציזם -
באהבתו לחלש, בשמירת כל צלם
אנוש, בפיתוח רגש הרחמים וכדו'.
העומק שבשנאה מצייד אותנו
בתובנות להווה ולעתיד".

זו גם הייתה מסקנתו של פראגר,
אשר זיכרון השואה היה נשמת
אפו, כמי שאיבד במהלכה משפחה
ענפה, רעיה וילדים. כחבר הנהלת
'יד ושם' נוכח לראות כי גילויי
הגבורה הרוחנית-יהודית ומעשי
קידוש ה' לא קיבלו במה ראויה

ומספקת, ועל כן יזם את הקמת
ארכיוני 'גנזך קידוש ה' ואף ציווה
להם את עזבונו. הארכיון מרכז
תיעוד מצולם, מוסרט ומוקלט של
מאורעות השואה וראיונות עם
ניצולים, ובשטחו ממוקמת ספרייה
ענפה העוסקת בתחום.

מרחוק ה' נראה לי

"יומיים לפני יום הדין ה'תש"ג.
התפשטה כרוח סערה השמועה
המרה מפי האנשים שגרו בגבולות
הגטו כי משמרות כבדים של אנשי
משטרה ואס.אס. מזוינים בנשק
קל וכבד תופסים עמדות מסביב
לגטו לב ל'מלט איש. בגטו לא
ישנים עוד, בהלה איומה אוחת
בכל. לכולם היה ברור שאקציה
נוספת ואכזרית מתרגשת ובאה
על הגטו המוכה.

"בשעות הבקר המוקדמות נרדמו
הילדים, אולם המבוגרים החלו
באמירת ה'סליחות'. ישבתי בקרבת
אמי היקרה, הממלמלת תוך ככי
קורע לב ודמעותיה מרטיבות את
ספר הסליחות שבידיה. עמדתי

ממש לידה והצלחתי לקלוט קטעים מתפילתה הנאמרת
בהתלהבות עילאית.

"אימא עוצמת את עיניה ושפתותיה דובבות תפילה
חרישית, היא מתחננת ומבקשת רחמים: 'אבינו
שבשמים... ידוע לי כי אנחנו בסכנה גדולה. מי יודע מה
יעלה בגורלנו. אם נגזר עליי, אני מוכנה למות על קידוש
השם... אבל מתחננת אני, השאר לפחות שריד ממשפחתי
ומילדי, שיישאר לפחות זכר כלשהו מאתנו...! וכך דובבו
שפתותיה הקדושות והטהורות את התחינה האחרונה
ששמעתי מפיה, ולא אוכל לעולם לשכוח את תפילתה,
'תפילת האם', שנאמרה בתמימות ומתוך אמונה שלמה כי
הנה הגיעה עת רצון ותפילתה תתמלא.

(מתוך הספר 'תפילת אם - השואה באמונה שלמה', מאת
הרב נתן לייב גינצברג ז"ל)

בשואה, תקופה איומה של הסתר, היה גם גילוי. יהודים
חשו קירבת לב מיוחדת לקב"ה, בשעה שאמות המוסר
ההומניות והמוסריות נשברו. הם גילו אותו בתוך ההסתר
- רק הוא נותר להם. הרבנית פרבשטיין: "כיום יש לנו
מאות עדויות מצולמות ואלפי ספרים המעידים על כך.
אין אנו מתכחשים גם לאיבוד האמונה בשואה ואיננו דנים
את אלו שעברו את הגיהנום והגיעו לכך, אך מתפעמים
מתעצומות האמונה והמוסר של אלו שהיו קרובים
לקב"ה".

כל אחד מניצולי השואה הוא
סיפור של השגחה פרטית. זהו
לא רק פרסומי ניסא והכרת
הטוב, אלא דרך לחיזוק
האמונה בכל מצב

השם נפשנו בחיים

"אני לא יודעת למה דווקא אני זו שנשארה. למה לא
טייב, או רייזליה. למה לא אברהמ'ל הקטן. הוא היה עילוי,
ילד מבריק ממש. אבל ברור לי שההצלה שלי הייתה
נס. משמים שמרו עלי כל הזמן. באקציות, בעבודה, על
הדרגשים - אני ראיתי את האייבערשטער באושוויץ",
כך שמעתי פי סבתא יותר מפעם. כך שמעו כל הילדים
והנכדים.

כל אחד מניצולי השואה הוא סיפור של השגחה פרטית.
זהו לא רק פרסומי ניסא והכרת הטוב, אלא דרך לחיזוק
האמונה בכל מצב.

"ההמשכיות של עם ישראל, הקימה מתוך האפר, היא
העדות הגדולה ביותר לכוחות הצפונים בעמנו, לתפקיד
של כל אחד ושל הציבור להמשיך, להתגשמות ההבטחה
'לא מאסתים ולא געלתים לכולותם'. השיקום המופלא,
הפיזי והרוחני, הוא אחד הפרקים המעצימים ביותר
בקורות עמנו", חותמת ההיסטוריונית. "השימור של רוחם
המיוחדת וקולם של הניצולים שהושתק במשך שנים, אינו
בבחינת חובה בלבד, זוהי זכות לכל העוסקים בכך".

מתוך הבנה והפנמה, ובתנועה שיש בה חגיגות וגם רוק,
אהבה וגאווה, אני מניחה את התמונה במקום של כבוד
בסלון ביתי. יהי זה לעילוי נשמת הקדושים...
◇

בס"ד

פסח צובר אפר אל פנים

תש"ח תשנ"ח תשס"ח תשע"ח

**כבר 40 שנה אנחנו מכשירים
אחיות למקצוע הסיעוד. עכשיו
אנו מציעים לך תואר אקדמי!**

אנחנו פה בשבילך גם בשנה"ל הבאה
עם תואר BSN בסיעוד, גב של מרכז
רפואי גדול, צוות קשוב ואכפתי ומלגות
למתאימות. קורס פסיכומטרי למעוניינות*
והשמה בעבודה!

התקליף צוד היום ופולטי

*הפתיחה תלויה במספר הנרשמות והמתקבלות לתכנית
לפרטים נוספים ולהרשמה:
www.laniado.org.il | 09-860-47-78

המרכז האקדמי רופין
Ruppin Academic Center

בית הספר האקדמי
לסיעוד ע"ש טסלר
מרכז רפואי צאנז - לניאדו

אופטימל

וקנה לך חבר

מפעל הפיס שמח להכריז על מיזם כתיבת
חיבורים תורניים לנשים בנושא

לא לפחד כלל

הכחד מול האמונה ובטחון בה'

פרס ראשון
25,000 ₪

פרס שני - 20,000 ₪
פרס שלישי - 15,000 ₪
פרסים נוספים
בסך עשרות אלפי שקלים

מועד אחרון לשליחת החיבורים:
כ"ה אלול תשע"ח 5.9.2018
כתובת למשלוח ת.ד. 364 בני ברק

לפרטים: 03-9411414
nativ.co.il/pais

בשיתוף
אור החיים
מרכז חסידי ויזניץ וזנזל בע"מ
www.aish.com.il

מפעל הפיס
דברים טובים מתחילים כאן